Bezoek Iyunga Vocational Training Centre in Mbeya

Wies Kalsbeek – maart 2026

1. Inleiding

Ruim achthonderd gehandicapte kinderen heeft Fr. Furaha met zijn diverse activiteiten bereikt. Ruim achthonderd levens die zoveel beter zijn geworden dan ze waren. Een jonge meid die op het VTC zit en na een semester voor het eerst weer thuiskomt en dat de ouders dan niet geloven wat ze zien. Ze kan voor zichzelf zorgen, zelfs de was doen, schoonmaken en een beetje koken. En dat voor een meisje wat daarvoor alleen maar stil in een hoekje zat. Soms zelfs zoveel mogelijk verstopt. Naast die ruim achthonderd kinderen is er ook nog eens zoveel meer bekendheid en positieve aandacht gekomen voor kinderen met een beperking. Mensen met een beperking worden meer geaccepteerd, waardoor ze meer buiten komen. Ze krijgen vaker fysiotherapie en andere ondersteuning om hun kwaliteit van leven te verbeteren. Het was weer een eer om met Fr. Furaha op te trekken en te zien hoe en wat hij bereikt heeft en nog wil bereiken.

2. Caritas

Voor we naar Iyunga vertrekken neemt *Father* mij mee naar zijn nieuwe kantoor, zijn nieuwe baan; directeur van Caritas in deze regio. Op het hoofdkantoor in Mbeya werken 21 mensen die zich allemaal aan mij voorstellen. Ieder is verantwoordelijk voor een project en elk project heeft daaraan vastgekoppeld een eigen accountant. Caritas heeft nog drie lokale kantoren waar in totaal twintig mensen werken. Fr. Furaha is dus verantwoordelijk voor 41 medewerkers en zeker 100 vrijwilligers. Dat laatste is uniek want het is niet gemakkelijk om vrijwilligers te vinden in Tanzania. En zeker niet voor mensen met een beperking. Fr. Furaha vertelt dat dit komt omdat mensen denken dat deze groep de samenleving niets te bieden heeft, dus waarom zouden ze in hen investeren.

3. Opvanghuizen

We vertrekken eerst naar een *compound* waar Fr. Furaha en de bisschop wonen en waar sinds kort in een huis twintig straatkinderen worden opgevangen onder de hoede van Magdalena. Hier krijgen de kinderen ook de zo noodzakelijke counseling.

Even verderop op hetzelfde terrein staat een huis waar babies en kinderen met een beperking wonen en waar ook dagopvang is. Het is tevens een huis waar dagelijks therapie wordt gegeven. Naast het vaste personeel zijn twee Italiaanse vrijwilligsters een jaar betrokken bij de opvang en verzorging.

Door veel overtuigingskracht en doorzettingsvermogen is het Fr. Furaha gelukt om deze twee huizen voor deze doelgroepen in te zetten. Hij wil het graag laten zien.

4. Iyunga Vocational Training Centre

Daarna rijden we in de *four-wheel drive* met chauffeur Isaac en *Father's* collega Kelvin over goede en slechte wegen naar ons eigenlijke doel; het Iyunga Vocational Training Centre. Sinds *father* voor Caritas werkzaam is, is deze school ingebed in de organisatie. Caritas werknemer Kelvin is verantwoordelijk voor projecten die vallen onder het thema *relief & emergency.* Hier valt ook deze school voor jongeren met een beperking onder.

Father hoopt dat Kelvin binnenkort een belangrijk deel van de coördinatietaken over kan nemen. Hiervoor ontbreekt nu nog het geld voor zijn salaris. Kelvin vertelt mij dat hij onder de indruk is van het grote hart van Fr. Furaha en zijn vele initiatieven en activiteiten bewonderd.

Fr. Furaha geeft aan voorlopig de contactpersoon voor Werkplaats voor de Wereld te zullen blijven.

4.1 Algemeen

Het Vocational Training Centre is een *boarding school.* Er verblijven momenteel 23 jongeren intern. In totaal heeft de school 32 leerlingen. Daarnaast zijn er bij het VTC zes medewerkers in loondienst waarvan drie leraren. Ook nu is er slechts een deel van de studenten wat de schoolgelden (volledig) kan betalen. *Father* hoopt daarom van harte op een vast en blijvend *sponsorship van* Werkplaats voor de Wereld voor een aantal studenten per jaar, zodat hij hen kan garanderen dat ze de opleiding af kunnen maken.

Werkplaats voor de Wereld is naast de lokale afdeling van Caritas de enige vaste sponsor van het VTC. De school haalt daarnaast van het agrarische deel van het schoolterrein een basisinkomen binnen vooral door het houden van kippen, koeien en het oogsten van mais, aardappelen en bonen. Andere gesponsorderde onderdelen zijn vaak eenmalig en blijven onzeker. En juist stabiliteit en er op kunnen rekenen dat er ook een volgend jaar weer meegefinancierd wordt, maakt dat het werk kan doorgaan. Er was een periode sponsoring van een Zweedse familie. Deze mensen zijn nu (te) oud en hebben zich terug getrokken. *Father* hoopt daarom ook van harte dat hij op Werkplaats voor de Wereld kan bijven rekenen. Hij voelt altijd de druk, het risico als betalingen nog niet zijn toegezegd.

De school kent diverse leerroutes; kleding maken, vooral voor meisjes en timmeren, vooral voor jongens. De meesten leerlingen volgen daarnaast één keer per week computerles. Ook volgen vier jongeren van buiten de school computerles. Binnenkort begint – vooral dankzij Werkplaats voor de Wereld – de opleiding voor schoenmaker.

De bewoners van het Training Center leren verder tuinieren, werken op het land en zijn betrokken bij het kippenproject en het koeienproject. Ze zijn bijvoorbeeld verantwoordelijk voor het voeren van de dieren. Drie bewoners volgens geen specifiek traject. Zij helpen met het huishouden en leren vooral vaardigheden om zo zelfstandig mogelijk te kunnen functioneren.

Daarnaast leren alle leerlingen zichzelf verzorgen, de was doen, koken, samenwerken en communiceren. Deze vaardigheden zijn minstens zo belangrijk voor hun verdere leven.

Kelvin vertelt dat in vergelijking met andere jaren de meeste leerlingen van het VTC dit keer een redelijk hoog niveau hebben.

Samengevat biedt het VTC naast het leren van algemene vaardigheden:

- Kledingmaken
- Timmeren
- Computerlessen
- Tuinieren, land bewerken
- Kippenproject beheren
- Koeienproject beheren
- Schoenmaken – binnenkort

4.2 Kleding maken

Bij de school aangekomen worden we vriendelijk welkom geheten door de zusters. *Father* vertelt dat het team onlangs is vervangen. De school is nog steeds vertrouwd. We lopen direct links het klaslokaal binnen waar acht jonge meiden achter hun naaimachine zitten en hun docente met een strijkbout voor in de klas haar aanwijzingen geeft. Even later meldt zich nog een enthousiaste jongeman. Hij woont in de buurt. *Father* legt uit dat vandaag twee leerlingen op het gezondheidscentrum zijn voor hun behandeling en de andere afwezigen op dit moment hun taak bij de kippen en koeien uitvoeren. De negen die er nu zijn, zijn de meest capabele en serieuze leerlingen die zeker de eindstreep zullen gaan halen vertelt de juf.

Iedereen volgt een twee-jarige opleiding, die als het nodig is met een jaar verlengd kan worden. Fr. Furaha vertelt me dat er ook drie kinderen in de wacht staan, dat ze hun assessment hebben gehad en toegelaten zijn maar dat hij wacht op de toekenning van Werkplaats voor de Wereld. Ik heb *Father* geadviseerd een mail te sturen want bij toezegging kunnen de nieuwe leerlingen nu nog instromen. (En heb ondertussen van *Father* gehoord dat de betaling gaat lukken en de studenten kunnen starten).

Felicia is de naam van lerares. Ze werkt hier sinds twee maanden. Daarnaast heeft ze een kleine winkel waar ze haar zelfgemaakte kleren verkoopt. De kleding die ze draagt heeft ze ook zelf gemaakt. Ze vindt het werk als lerares mooi en belangrijk.

Het is haar wens om een machine in de klas te hebben waarmee knoopsgaten gemaakt kunnen worden. Als deze beschikbaar zou zijn kunnen de leerlingen ook schooluniformen leren maken en dat vergroot hun kans op een goede toekomst enorm.

4.3 Computerlessen

NGO Hakuna Matata uit het Verenigd Koninkrijk heeft vorig jaar computers geschonken aan het VTC, een eenmalige en zeer welkome actie. Op dit moment staan er dan ook vijf werkende computers in het mooie kleine lokaal. Vorig jaar hebben twee vrijwilligers uit Italie geholpen bij het opzetten en uitvoeren van de computerlessen. Helaas worden de computers nu maar één dag per week gebruikt. Die dag komt er een leraar. Er zijn op dit moment vier leerlingen die alleen computerles volgen, geen andere training. Ze wonen niet op de school. Anderen volgen de lessen anderhalf uur per week als aanvulling op hun opleiding kleding maken of timmeren.

De droom en het talent van Filibet

Filibet is een jongeman die op de school verblijft. Hij leeft zonder benen en maakt daarom gebruik van een rolstoel. Een sympatieke jongeman die goed weet wat hij wil en dit ook zo graag wil bereiken; een kleine winkel waar hij telefoons en computers repareert, mensen helpt door brieven voor te lezen en via de computer te beantwoorden en het branden en verkopen van films. Zijn ogen stralen als hij er over vertelt. Omdat het VTC hem geen gerichte opleiding kon bieden heeft hij net twee jaar kleding maken succesvol afgerond. Hij kent het vak maar het heeft niet zijn passie.

Filibet - en met hem Fr. Furaha – is dringend op zoek naar iemand die in hem wil investeren zodat hij een winkelruimte kan huren, materiaal aan kan schaffen en een trainer kan betalen die hem kan begeleiden in het branden van films en in ondernemerschap. Nu komt hij niet verder dan het vrijwillig repareren van de naaimachines op het VTC.

Father benadrukt de capaciteiten en het talent van deze sympatieke gemotiveerde jongeman. Hij was al heel goed in electronica en het repareren van telefoons toen hij op de school kwam en daarom hoopt Fr. Furaha dat hij de kans krijgt zijn talenten verder te ontwikkelen.

4.4 Timmerwerkplaats

Er worden om dit moment negen timmerlieden opgeleid. Allemaal jonge enthousiaste mannen die stoelen, tafels en bedden en meer leren te maken. De leraar was ooit één van hen. Hij heet Omar, een gedreven sympatieke man. Hij wenst voor iedereen werkkleding en zou graag meer hout hebben om mee te werken. Ook hoop hij van harte dat afgestudeerden ook de komende jaren een *toolkit* meekrijgen. Dit is voor hen de basis om verder te kunnen.

De timmerwerkplaats biedt de school een klein beetje inkomen. Als zowel de leraar als de leerlingen meer training kunnen krijgen, kunnen de resultaten verbeteren en hiermee wordt de mogelijkheid voor het verwerven van meer inkomsten groter.

Het lokaal is een heerlijke grote ruimte waar alle machines nog staan die ooit door Fr. Derksen neergezet zijn. Fr. Furaha lacht als hij dit zegt, omdat ze al zo oud zijn. De meeste werken nog en twee of drie staan stil. Deze kunnen eventueel nog wel gerepareerd worden. Fr. Furaha geeft aan dat als de school wil concurreren met anderen er wel nieuwere machines nodig zullen zijn.

4.5 Schoenenwerkplaats

En dan de spikplinternieuwe opleiding: de schoenmakerij. 98% van de bouw van het klaslokaal is klaar. Nog wat laatste verf aan de buitenkant. Het ziet er van buiten en van binnen schitterend uit. Het is een heel mooie ruimte geworden. Ruim ook. *Father* is er blij mee en ook trots op. Hij is ook dankbaar en dat laat hij zien door de naam van de sponsor groot en duidelijk op de buitenmuur te zetten.

Het wachten is nu op de Tanzaniaanse energiemaatschappij Tanesco die langs moet komen om goed te keuren dat de elektriciteit van de timmerwerkplaats wordt doorgetrokken naar dit nieuwe gebouw. De aanvraag is al enige tijd geleden gedaan en Fr. Furaha verwacht dat dit binnenkort zal gebeuren.

Dan moeten de machines uitgepakt en goed bediend en onderhouden worden. Een heuse uitdaging. *Father* heeft een schoenmaker, die orthopedische schoenen maakt in het ziekenhuis in Mbeya, gevraagd om les te komen geven en de machines te leren gebruiken. Deze heeft toegezegd om dit parttime te willen doen. Dit zou een mooie start van de schoenmakersafdeling zijn. Ik heb *Father* in contact gebracht met madam Kilindo van het VTC in Makoka zodat hij van haar kan horen hoe de schoenmakersafdeling in de toekomst wellicht ook in Mbeya voor inkomen kan zorgen. Hij is hier enthousiast over. En ook madam Kilindo staat open voor deze uitwisseling. Het precieze aantal toekomstige schoenmakersleerlingen is niet helemaal duidelijk. Een aantal huidige leerlingen willen het erbij gaan doen, een aantal zullen wellicht overstappen en er melden zich van buiten de school ook gegadigden. *Father* verwacht snel te gaan starten.

Funded by
Foundation Workshop
For the World

4.6 Afgestudeerden

De afgestudeerde jongeren gaan veelal terug naar huis. Fr. Furaha legt uit dat hij geen mogelijkheid heeft om te monitoren. Ook omdat leerlingen soms van ver komen. Zelfs uit Dar es Salaam. Het is dus onduidelijk hoe het veel van de jongeren daarna vergaat. Wel is hij er van overtuigd dat het leven van hen zoveel beter is geworden dan daarvoor en hun kansen op een meer zelfstandig leven enorm hebben toegenomen.

Certificaten

Degene die het lukt om het gehele programma timmeren of kleding maken succesvol af te ronden krijgen een certificaat. Dit certificaat is belangrijk om werk te kunnen vinden en hun vaardigheden aan te kunnen tonen.

Toolkit

Dankzij Duitse vrijwilligers die vorig jaar op het VTC werkten, is er een connectie ontstaan tussen Fr. Furaha en een Duitse sponsor die het mogelijk heeft gemaakt om een *toolkit* mee te geven aan hen die de opleiding succesvol hebben afgerond. *Father* weet niet precies wat deze kosten, maar degene die kleding maken krijgen een naamachine en wat toebehoren mee en de timmerlieden het basisgereedschap waarmee ze kunnen beginnen. Hij weet ook niet of de sponsor opnieuw de *toolkits* gaat financieren of dat het eenmalig was. De *toolkit* heeft een aantal leerlingen zeer zeker geholpen een start te maken voor een zelfstandige toekomst. *Father* merkt ook op dat de machines en ook het materiaal soms door de ouders verkocht worden. Daarnaast hoort hij af en toe dat een naaimachine gestolen is.

Grace

Fr. Furaha vertrekt na de lunch op het VTC naar andere verplichtingen. Kelvin begeleidt mij naar een heel andere wijk in Mbeya. Met de tuktuk gaan we een op weg naar afgestudeerde Grace. Twee jaar geleden rondde zij succesvol de opleiding kledingmaken af en ging ze terug naar haar eigen omgeving. Grace heeft verlamde onderbenen. Ze beweegt zich voort op haar knieen of in een rolstoel.

Grace had na de afronding van de training al snel een plekje in een kleermakerij. Een eigen tafel waar ze met haar naaimachine haar werk kon doen. Na korte tijd bleek haar machine gestolen en dat heeft haar bijna gebroken. Maanden was ze hiervan van slag. Alle kans op zelfstandigheid en haar kennis en kunde in praktijk te brengen leek verkeken. Ze kreeg de kans om in zeven maanden een haarvlecht cursus te volgen. Het is haar gelukt zich over de teleurstelling heen te zetten en deze te gaan volgen. En nu heeft ze sinds een maand haar eigen winkel. Nog niet winstgevend maar met goede moed. Haar droom om kleermaker te zijn is nog niet vervlogen. Ze hoopt ooit opnieuw een naaimachine te hebben en alsnog kleding te kunnen gaan maken. Grace is getrouwd en heeft twee kinderen. Ze is zeventwintig jaar.

Kelvin

4.7. Omgeving

De school staat op een prachtige *compound*. We wandelen langs mais, bonen en aardappelvelden, er wonen kippen en koeien. Het complex voelt ruim aan. Nadat we de school met haar lokalen, kantoren, slaapplaatsen, keuken, de wasserij en het schoolplein verlaten lopen we op een pad richting een spiksplinternieuw klaslokaal: de schoenenwerkplaats. Deze is tegenover de ruime timmerwerkplaats gebouwd.

Epilepsie

Als je daarna verder langs de velden loopt kom je bij een door Fr. Furaha twee jaar geleden opgestarte epilepsiekliniek. Deze is grotendeels gefinancierd door een Italiaanse NGO. We maken kennis met de arts en verpleegkundige die vertellen over het belang en de noodzaak van deze kliniek in deze regio. Er staan ondertussen honderden patienten geregistreerd.

Huis voor ouders en vrijwilligers

De afgelopen jaren is het Fr. Furaha ook gelukt een andere droom waar te maken: een huis waar ouders tijdelijk kunnen worden opgevangen en waar vrijwilligers die vanuit het buitenland komen bijdragen kunnen verblijven.

Therapie

Aan het eind van het grote groene vriendelijke terrein staat een groot gebouw voor revalidatie en therapie. Dit wordt intensief gebruikt voor zowel de inwonende leerlingen als ook voor iedereen die dit nodig heeft in de regio.

5. Afronding

Een mooie intensieve dag waar duidelijk wordt wat geloof, passie en een groot hart kunnen bewerkstelligen. *Father* hoopt dat de overheid zich meer verantwoordelijk gaat voelen voor deze doelgroep. Net zoals dit in Malawi tegenwoordig wel het geval is. Maar vooralsnog is hier geen sprake van. Eén van de vragen waar *Father* momenteel over nadenkt is wat er gedaan kan en moet worden voor leerlingen die de school gaan verlaten - in verband met hun leeftijd en/of omdat ze de opleiding hebben afgerond - en nergens naar toe kunnen.

Wensen op dit moment op het Vocational Training Centre – in willekeurige volgorde:

- Een salaris voor een coordinator van het VTC (Kelvin)
- Hout het oefenene op de timmerwerkplaats
- Werkkleding voor de leerlingen op de timmerwerkplaats
- Reparatie van de defecte machines voor de timmerwerkplaats
- Langzaam maar zeker nieuwe machines
- Een machine om knoopsgaten te maken voor het kleding maken
- Hoger gekwalificeerde leraren of training voor de huidige docenten
- Filibet een kans geven om te starten met zijn wens voor opleiding en een winkel
- Toolkits voor afgestudeerden
- Blijvend investeren in het Studiefonds
- Blijvend steunen van het VTC

Wies Kalsbeek, maart 2026